

- рівень прибутковості виробництва;
- співвідношення якісних і цінових факторів продукції, яка виробляється підприємством;
- фінансово-економічні, організаційні, маркетингові та інші фактори.

Саме від рівня забезпеченості підприємства необхідними ресурсами, наявності кваліфікованої робочої сили та дієвої системи управління, можливості залучати у виробництво інвестиційні ресурси та досягнення науково-технічного прогресу, виваженої стратегії розвитку підприємства та вміння раціонально організовувати виробництво, залежить ефективність діяльності підприємства та розвиток його конкурентного потенціалу.

Виявлені фактори, які впливають на формування конкурентоспроможності підприємств зможуть перетворитися у конкурентну перевагу та позитивно впливати на розвиток конкурентного потенціалу лише тоді, коли будуть здійснювати стимулюючий вплив на діяльність підприємства.

Використані джерела

1. Гудзинський О.Д., Судомир С.М., Гуренко Т.О. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): монографія. К.: ІПК ДСЗУ. 2010. 212 с.
2. Портер М. Конкуренция. СПб-Москва-Киев.: «Вильямс». 2000. 495с.
3. Портер М. Конкурентная стратегия: методика анализа отраслей и конкурентов [пер. с англ. – 2-е изд.]. М.: Альпина Бизнес Букс. 2006. 454 с.

Кондратюк Вікторія

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та економічної теорії ЗУНУ Шиманська О.П.)

СУЧАСНИЙ СВІТ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ: ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ ТА МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

Поглиблення глобальної кризи через запровадження карантину в період пандемії COVID-19 по всьому світу негативно вплинуло на економіку країн, зокрема, в контексті послаблення міграційної

активності населення. Відтак, важливо зосередити увагу на тому, що бізнес-подорожі, які, зазвичай, приносили \$1,5 трлн на рік, що становило близько 1,7 % світового ВВП, на даний час, внаслідок закриття кордонів та необхідності дотримання соціальної дистанції, скоротилися до мінімуму [1]. Спричинена пандемією економічна криза позначилась для трудових мігрантів ситуацією, за якої вони, ризикуючи бути інфікованими, змушені продовжувати працювати в країнах-реципієнтах, або ж, намагаються повернутися додому.

Окрім цього економічні наслідки пандемії, за прогнозами фахівців, сягнуть набагато більших масштабів, аніж просто втрата робочих місць, що пов'язано зі значним скороченням можливостей трансферу знань. До моменту поширення коронавірусної інфекції, як відомо, успіх залежав від можливості отримувати ноу-хау з усього світу. Країни, які мали доступ до глобальних знань, здобували «дивіденди» у вигляді підвищення продуктивності праці, збільшення обсягів виробництва продукції та експорту. Більшість країн з ринками, що виникають, залежні від трансферу ноу-хау, але технології, які вони отримували, також відігравали вагомий роль у розвитку та диверсифікації їхнього виробництва. Тому наразі потреба в цифровізації економіки вбачається вкрай актуальною, адже з'явилась потреба переміщення бізнесу у онлайн форматі.

Сучасний етап розвитку інформаційного суспільства і його економічної системи нерозривно пов'язаний з розгортанням діджиталізації (цифровізації) світогосподарських процесів внаслідок бурхливого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, електронного врядування, мережевих систем тощо. Феномен цифрової економіки у загальноприйнятому розумінні цього терміну є не що інше, як глобальна мережа економічних і соціальних заходів, що реалізуються через такі платформи як інтернет, мобільні та сенсорні мережі [2]. Останні світові тренди характеризуються швидким розвитком ІТ технологій, розробкою та широким використанням мобільних додатків та програм, актуалізувавши феномен діджиталізації у торгівлі товарами, процесах діловодства,

управління персоналом, організації виробництва та банківській сфері. Окреслені явища змінюють «профіль» міграційних переміщень робочої сили. Економіки країн, зокрема, з ринками, що виникають, відчуватимуть зменшення притоку грошових надходжень від трудових мігрантів. Нинішня реальність позначається зниженням продуктивності праці, зменшенням зайнятості робочої сили та обсягів виробництва продукції, зменшенням рівня грошових доходів тощо. Припинення туристичних поїздок, як об'єктивний захід протидії коронавірусу, також чинить масштабний негативний вплив на економіку як країн-реципієнтів туристичних потоків, так і донорів останніх [3]. Необхідною умовою якнайшвидшого відновлення безпечних подорожей, трудовіміграційних процесів та й загалом виходу економік країн з кризи є спрямування глобальних інвестицій у пошук і сертифікацію вакцини проти COVID-19.

Звісно, що сценарій може виявитися ще гіршим, якщо країни вважатимуть COVID-19 приводом щодо зменшення кількості наданих віз, як це намагається зробити адміністрація президента США Дональда Трампа, скорочуючи видачу робочих віз професіоналам чи забороняючи в'їзд до США іноземним студентам.

Таким чином, пандемія й такі технології, як Zoom, Skype доводять, що трудові послуги можуть трансформуватися. Однак, з іншого боку, міграція висококваліфікованих фахівців – носіїв знань – з метою трансферу технологій будуть так само актуальними в посткоронавірусному світі, як це було раніше.

Використані джерела

1. Життя без подорожей, або Чому Zoom не врятує світ. URL:<https://mind.ua/publications/20214544-zhittya-bez-podorozhej-abo-chomu-zoom-ne-vryatue-svit>
2. Abeliansky Ana L. & Hilbert M. Digital technology and international trade: Is it the quantity of subscriptions or the quality of data speed that matters? // Telecommunications Policy. 2016/2017. 41(1): 35-48. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0308596116302026?via%3Di%3Dhub>
3. Кризис альтернативы будущего: Антология / Под ред. А. Бузгалина, П. Линке. – М.: Культурная Революция, 2010. – 368с.